

Rekordmagas népszerűség félid?ben

2020 április 25. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

1

Átlag: 1 (1 szavazat)

Mérték

Tíz év kormányzás után is változatlan a kormánypártok támogatottsága.

Ma, 2020. április 25-én van a 2010-es országgyűlési választás második fordulójának tizedik évfordulója. Ez egyben a mostani parlamenti ciklus félideje, amely mérföldkövet érdemes az első szabad választás óta eltelt három évtized távlatában is értelmezni. Éppen ezért érdemes megnézni, hogy is álltak félid?tájt a rendszerváltás utáni magyar kormánypártok. Összességében elmondható, hogy 1990-től 2016-ig a félid?s átlagos támogatottság 39 százalék.

Ehhez érdemes viszonyítani azt a tényt, hogy a jobboldali pártszövetséget félid?ben 2004 óta nem mérték negyven százalék alatt, és a Fidesz–KDNP mint kormánypárt félid?s népszerűsége az elmúlt évtizedben is átlag feletti volt. A kormányzás eddigi ciklusaiban visszatér? érdekesség, hogy mindig a ciklusfelez? esztendeje volt a nehéz gazdasági év. A rekordmérték? támogatottság ellenére rögtön írásunk elején érdemes leszögezni, hogy a járványhelyzet miatt kibontakozni látszó rossz világ gazdasági környezet miatt intenzív két év, továbbá rengeteg kormányzati munka vár a jobboldalra a választásokig.

Visszatekintve: 1996-tól 2008-ig egyfajta „sorminta” látszott érvényesülni a magyar politikában. Mégpedig az, hogy a vezető kormánypártok a négyéves ciklusok elejének fellendülése után gyengülni kezdenek a kutatásokban, majd a parlamenti választásokat követ? második évben érik el mélypontjukat, végül megkezdik a ciklus második felében jellemz? er?södésüket. Ez a trend általában érvényesülni szokott a nagyobb hagyományokkal bíró politikai rendszerekben is, de a Fidesz népszerűségének alakulására az elmúlt fél évtizedben inkább egyfajta unortodox logika, illetve alapvet?en általában véve magas szinten stabilizálódott támogatottság volt jellemz?.

A mindenkori kormánypártok er?viszonyait bemutató három évtizedes áttekintésünkben – önkényesen és kizárólag az összehasonlíthatóság szempontját szem el?tt tartva – a rendszerváltás óta kutatásokat végz?, alapvet?en liberális alapállású kutatóintézet, a Medián adatait vettük alapul. Igyekeztünk a cég ciklusfelez?höz legközelebbi adatfelvételeit megtalálni. Ez id?nként a mérések ritkaságai miatt nem sikerült teljesen pontosan, de megközelít?leg azért igen. Kisebb részben az is nehezítette az összehasonlítást, hogy a választásokat – korábban az első fordulójukat – csak 2002 óta tartják szokásosan április első hétvégéjén, 1994-ben és 1998-ban még májusban mentek szavazni a választópolgárok.

Az első szabadon választott parlament és kormány id?szakában, 1992 júniusában, tehát nagyjából a ciklusfelez?nél a Magyar Demokrata Fórum (MDF) a biztos pártválasztók 17, a Kereszténydemokrata Néppárt (KDNP) hét-, a kormánykoalíciót 1992 februárjában pártként elhagyó Független Kisgazdapárt (FKGP) – melynek 36 képvisel?je végül az Antall-kormány mögött maradt – hatszázalékos támogatottságot tudhatott maga mögött. Tehát bár a de jure kormánypártoké csak egynegyed, a de facto jobboldal támogatottsága közel egyharmados volt a kormányzás félidejében. A szétszakadt és természetes vezetőjét, Antall József miniszterelnököt tragikus körülmények között elveszt? rendszerváltó jobboldal az 1994-es választáson aztán – ha csak az 1990-es kormánykoalíció pártjait nézzük – kerekítve 27 százalékot ért el (MDF: 12, FKGP: 8, KDNP: 7 százalék).

1996 márciusában – még Torgyán József 1996. március 14-i „féregirtós” beszéde el?tt – a Független Kisgazdapárt volt a leger?sebb politikai er?, 28 százalékkal. A biztos szavazó pártválasztók között a szocialisták 26, a szintén kormányzó szabad demokraták 13 százalékot tudhattak maguk mögött. A polgári ellenzéki pártok közül ekkor már a Fidesz–Magyar Polgári Párt volt a legnépszerűbb (13 százalék), a KDNP hét-, az MDF ötszázalékos támogatottsággal bírt. Végül 1998-ban az MSZP és az SZDSZ összességében a félid?shöz nagyon hasonló eredményt, 32, illetve nyolc százalékot ért el a választáson.

2000 februárjában, a ciklusfelez?höz közeledve jól állt az akkoriban ellenzéki MSZP, 43 százalékkal. Mindemellett még a liberális SZDSZ is nyolc százalékon állt, így a két balliberális párt a voksok abszolút többségét kaphatta volna. Bár az akkori kormánypártok ereje sem volt elhanyagolható, létrejött a jobboldali választási összefogás, a ciklus végére szétforgácsolódk FKGP szavazóinak egy részét „megszerezte” a Fidesz–MDF, de 2002-ben ez kevés volt az ismétléshez.

2004 májusában az akkori kormánypártok, a 38 százalékos MSZP és a hétszázalékos SZDSZ a 2002-es eredményüknél gyengébb formában futhattak neki az első magyarországi EP-választásoknak. Ezt a választást a májusban 51 százalékra mért Fidesz a következő hónapban – a 2003-ban felvett Fidesz–Magyar Polgári Szövetség néven – 47 százalékos eredménnyel nyerte meg a voksok kicsit több mint egyharmadát szerz? MSZP el?tt. A szocialisták 2004 nyarán kormányf?t váltottak, és Gyurcsány Ferenc vezetésével 2006 tavaszán a listás szavazatokat tekintve 43 százalékkal, egy 6,5 százalékos SZDSZ-szel az oldalukon nyerték meg a választást.

Ennek a gy?zelemnek az árát azonban azóta is fizetik a szocialisták. A párt 2006 nyaratól mélyrepülésbe kezdett,

és a ciklusfelez?re, 2008 májusára húsz százalékponttal, 23 százalékra csökkent a biztos szavazó pártválasztók körében a tábor, ráadásul koalíciós partnerüket is elvesztették. A szocialisták a 2009-es EP-választáson elért 23 százalék után a 2010-es parlamenti voksoláson is csak 19 százalékot szereztek. A Fidesz–KDNP pártszövetség „hihetetlen” mérési adataihoz (65 százalék) ekkoriban a szociális népszavazás utáni gy?zteshez húzás jelensége is hozzájárulhatott, a 2010-es választásokon ténylegesen 53 százalékot értek el.

2012 tavaszán a Fidesz nemcsak a 2008-as válság örökségével, így egy jókora adósságheggyel küzdött, hanem az eurózóna válságával is. Ezen a tavaszon így aztán az MSZP még egyszer – és úgy t?nik, hogy utoljára – tudott a biztos szavazó pártválasztók között egynegyedest támogatottságra szert tenni. Más mérések szerint az ekkoriban már Gyurcsány Ferenc nélkül politizáló szocialisták 2012 májusában megközelítették a kormánypártokat, de a vezetést nem tudták visszavenni a Mediánnál akkoriban 41 százalékon álló Fidesz–KDNP-t?l. Bajnai Gordon visszatéréseével, 2012 ?szén felgyorsultak az MSZP-n belül azok az eróziós folyamatok, melyek eredményeként aztán a balliberális oldal sok darabra szakadt.

A 2016-os számokon már ez a széttöredezett er?állapot tükröz?dik. A 2014-es EP-választásoktól 2019-ig a Jobbik lett a második er?, utcahosszal lemaradva a bevándorlási válságot mindvégig – és azóta is – sikeresen kezel?, 2016 májusában ötven százalékra mért Fidesz–KDNP-t?l. Bár 2016 a ciklus gazdasági konjunktúráját tekintve a leggyengébb év volt, az ellenzék álláspontja a legfontosabb kérdésben, a tömeges illegális bevándorlás kapcsán nem találkozott az emberek dönt? többségének véleményével, így a Fidesz–KDNP 2014-hez képest er?södött a ciklusfelez?re.

Az elmúlt három évtizedet áttekintve az látható, hogy a rendszerváltás nagy, „természetes” kormánypártja, az MSZP 2000 és 2006 között élte fénykorát, 2012 óta pedig folyamatosan zuhan a támogatottsága. Igen valószínűnek látszik, hogy azt ma már nem is érdemes önállóan vizsgálni, mert az idén februárban hét százalékot teljesít? MSZP–Párbeszéd közös lista bizony csak nehézkesen érhetné el a tízszázalékos küszöböt 2022-ben. Valószínűleg a szocialisták nagy áldozatot vállalva is be fognak olnadni egy nagyobb ellenzéki egységbe. Ezzel szemben a Fidesz–KDNP a kétezres évek közepe óta mindig legalább a biztos szavazó pártválasztók negyven százalékát maga mögött tudhatta, ezért a törzsbázisa elég stabilnak mondható. A három évtizedet áttekintve nehéz figyelmen kívül hagyni, hogy a 2003-as szövetségi átalakítás óta áll ennyire biztos alapokon a jobboldal. A 2006-os pártszövetség, majd az évtized végén az MDF elt?nése a jobbközép mez?b?l, kés?bb pedig a Jobbik baloldali fordulata oda vezetett, hogy mára a kormánypártok egyedül maradtak a politikai mez? szuverenista-nemzeti oldalán.

Végül érdemes röviden a jelen helyzetre is kitérni. Az ténykérdés, hogy ciklusfelez?nél még egy kormányer?nek sem volt ilyen magas támogatottsága. Ez a rekordmérték? állampolgári bizalom pedig már a járvány megjelenése el?tt is megmutatkozott, hiszen három kétharmados siker után is kiemelked?, 2020 februárjában a Medián kutatásában 55 százalékos volt a Fidesz–KDNP társadalmi támogatottsága. Ráadásul a Néz?pont Intézet legfrissebb kutatása szerint a kormánypártok a járvány idején, 2020 áprilisában is 55 százalékot értek volna el egy „most vasárnapi” választáson. Érdemes megfigyelni, hogy a tizedik évfordulón ez a támogatottsági érték – hibahatáron belül – megegyezik a 2010-es kétharmadot hozó 52,7 százalékos listás eredménnyel.

Ezzel együtt a koronavírus-járvány hatásai, a kibontakozó negatív gazdasági spirál és annak társadalmi következményei miatt a kormányzatra nagyon komoly munka és intenzív politikai viták várnak a ciklus második felében. A kabinetnek minden korábbi válságkezelési rutinjára szüksége lesz ahhoz, hogy a gazdaság teljesítménye mihamarabb elérhesse a válság el?tti szintet. Ráadásul éppen ez év elején jelentette be Gyurcsány Ferenc, hogy ellenzéki egységet szándékozik létrehozni, és közös balliberális listát állítana 2022-ben, közös miniszterelnök-jelölttel.

Az ugyan kérdéses, hogy egy radikális, a kormánnyal válságid?szakban is konfrontálódó, „legádázabb ellenzéki” egységfront m?köd?képes lehet-e a valóságban, az azonban áttekintésünk?l is látható, hogy Orbán Viktor és a jobboldal számára az „egy a tábor, egy a zászló” politikája komoly eredményeket hozott. A fenti két tényez? miatt ugyanakkor egyértelm?: a ciklusfelez?nél, illetve az azt megelőz?en regisztrált támogatottsági adatok csak a biztató kiindulópontot biztosítják a kormánypártok számára a 2022-es választás megnyeréséhez, de arra nézve nem jelentenek semmiféle garanciát.

Ahogy ugyanis egy régi balos mondás tartja: nem közvélemény-kutatást, hanem választásokat kell nyerni.

Molnár Balázs

A szerző az Alapjogokért Központ projektvezetője

www.magyarnemzet.hu

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következő címen: <https://twitter.com/syracuse73>, illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen:

<https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló